

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

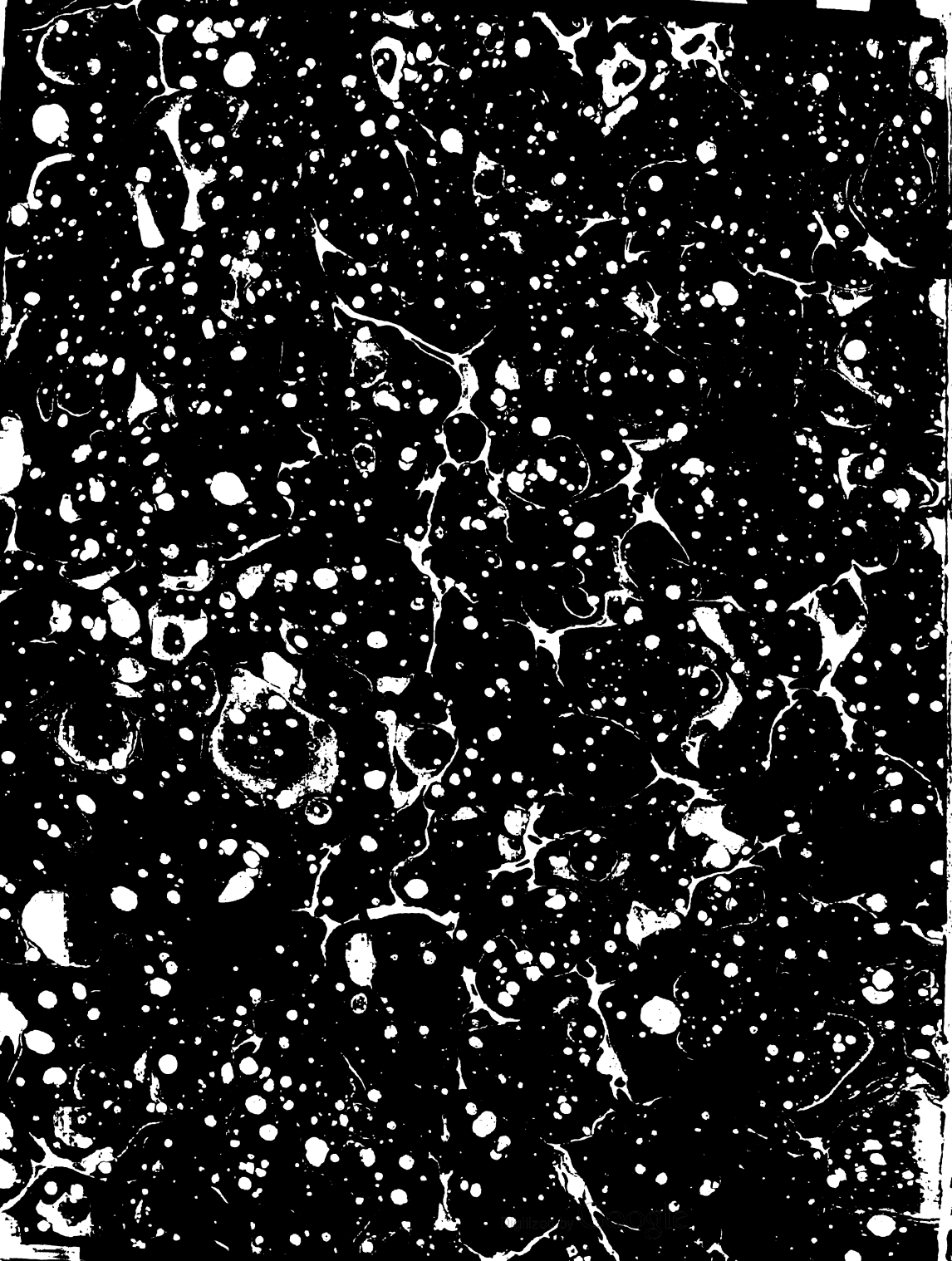
Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

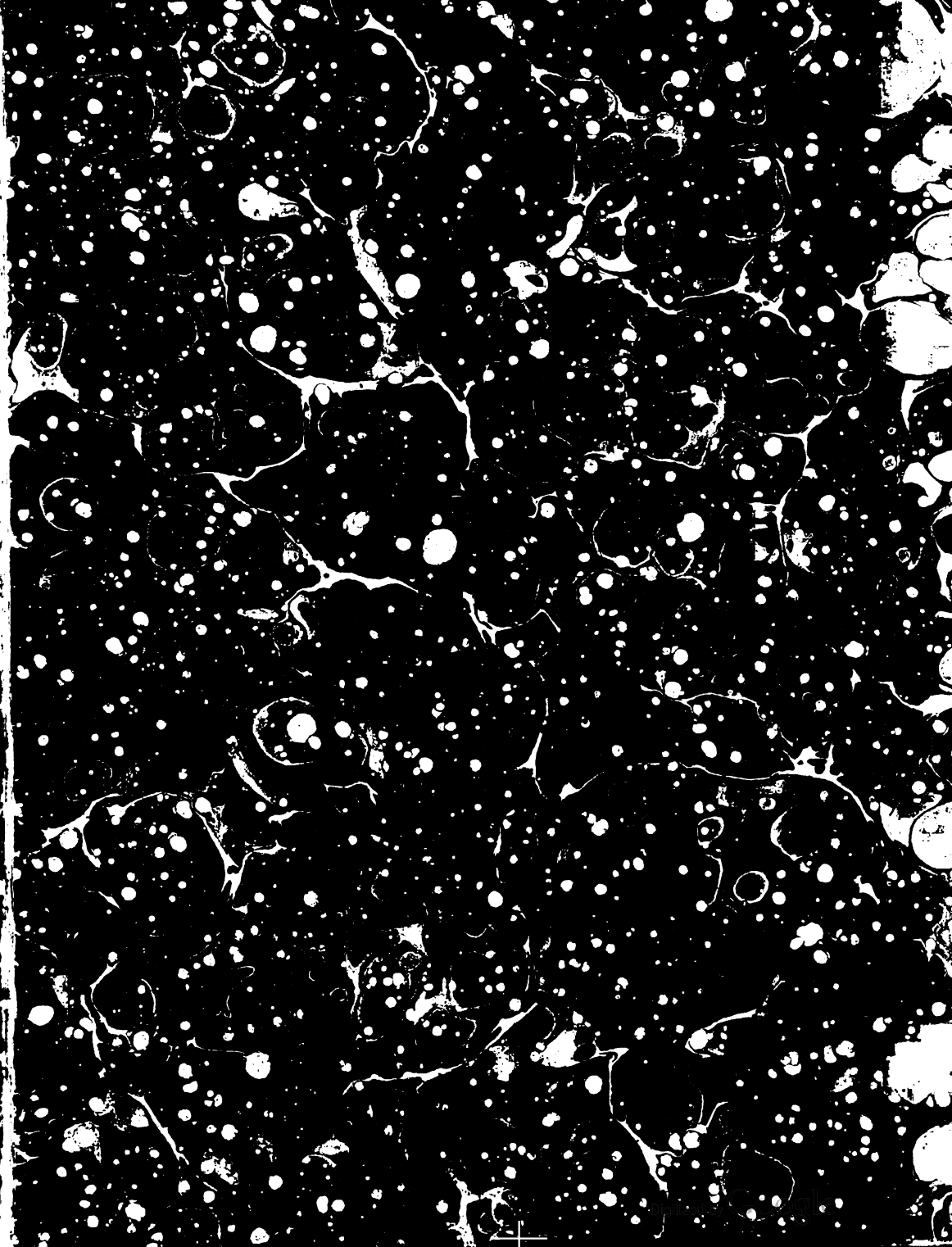
Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijk en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

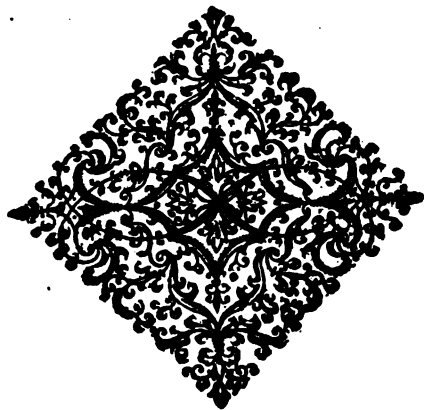

H. West. Kufies.

Generale Directie der Nederlandsche
Westindische Compagnie.

8177.aa 73

REMONSTRANTIE,
**Van de Hoofst-partijci-
panten/ ende geïntresseerde bande West-
Indische Compagnie/ aen alle de Regenten des
Vaderlandts: versloeckende een spoedighe
effectieve Assistentie / tot meyntenue
van de selfde / teghen alle de ghene
diese soecken te dissolveren
en te ruyneren.**

**Ghedrukt in't Jaer onses Heeren
Anno 1649.**

REMONSTRANTIE,

Van de Hoofst-participanten/ ende gemet-
trefleerde vande West-Indische Compagnie/
aen alle Regenten des Vaderlands.

YN HEEREN.

Myp Edele en on-Edele/van groote en cleyne condi-
tie/per-soonen van alle staten/ Poletische/kerckelike/
ke / Coop-lieden / Winckeliers / Ambacht-lieden/
Wype/Dienstbare/Weduwen en Weesen / niet wep-
nighe maer in grooten ghetale / niet van eene Pro-
vintie ofte Stadt/maer versprept woonende in alle u-
we Steden : W trouste / sincereste Inghesetene / niemandt wghkende in
affectie tot het ghemeene beste.

Wp al te mael hebben ons laten inleypden / en seer ghewillichlyck onse
middelen uptgerepcht / op't versoek/op de aen-manninge van den Staet/
om te samen te brengen een masse van 60. Tonnen Gouts (welck Cap-
tael daer nae verscheyden maelen merckelijck is vergroot / op't versoek
van de Regeringhe/tot groote belastinghe vande Participanten) tot op-
richtinghe van een Compagnie / om daer dooz sonder cosse van't Lande
onsen Erf-ypandt aen te tasten / te becommeren in syne West-Indien/
daer syne meeste kracht / inkomen / subsistentie ende macht lach / om sy
ghepjetendeerde Monarchie upt te wercken / om ons Vaderlandt te be-
straffen in continuele Oozloghe te houden/upt te putten/ ende eyndelijck
te vermeersteren : Om welck te sleupten / het H. Euangelium onder de
Heypdenen te verbyeyden / onse palen rechtveerdelijck te vergrooten / de
Inghesetene te verrijcken/ ende den gloziusen Coninck van Spaengien
te verarmen / buyten postuyze te stellen / tot verlichtinghe van onse Ooz-
loghe/ ja van alle Christen Potentaten / hebben wp per-soonen van aller-
lep gelegentheyt/de Oozloge/onder de Souverapniteyt van desen Staet/
met onse middelen teghen hem / inde West-Indien aen-ghenomen / ver-
hopende van God almachtigh / die de hooftveerdighe ter neder slaet / goet
succes op ons werck / de beste daer in niet. vooz hebbende dan Godes
eere/ het wel-baren van't Vaderlandt/ en haer eyghen besken.

Wen aen-banch was hardt/ verijcuelus/ onseker/ waer dooz men soo-
danighe instrumenten niet heeft connen bekomen / om in soo grooten
werck/alles met order / discipline ende rechtmaticheyt aen te vangen
ende upt te wercken : Men heeft eben-wel gheroymet de riemen die
men

men kringhen konde / vertrouwende dat Godt niet soude sien / op de godloofheyt van eenighe executeurs / maer op de sinceriteyt / ende het goet eynde van de Partecipanten : ghelick Godt almachtich ghenade-lyck sulck heeft overssen / ende in't eerste exployt ons de Wagh laten over-meesteren / om aen dese Staet te hechten / den gheheelen Supplet handel in Nederlandt te transporteren / tot onghelooffelijck doozdeel van het Landt ende de goede Inghesetene. Maer dooz de grouwelijcke debouchie vande Over-winners (de goede niet te nae ghesproken) quaedt toeficht / vers'wijn upt het Vaderlandt / langh ophouden van Secours / dooz Spaensche vrienden / contrarie winden / is die plaetse schandelijck wederom in handen van de Portughsen gheballen / de onse met grooten blaem t'huys ghekomen ; tot groote verheuginghe van den vbandt / ende dooz heyt van alle gheintresseerde.

Maer dooz de Compagnie in een desolaten staet stonde / de Partecipanten kleynhertigh / de vbanden moedigh wierden ; insonderheyt sulcke als in onsen boesem gequeecht wozen / die de Compagnie met alle macht contramineren / om strack in haer gheboorte te ruineren. Doch die alles regeert / de onrechtveerdighe ghemepeelijck haer onrechtveerdigheyt op de kop bzinght / heeft meest van die in haer eyghen gegraven putten laten ballen / haer gheruineert / en onbermacht de Compagnie groote doozdeelen / eerst doozt nemen van de Honduras vaerders / daer na van de Silver-blote / toe-gezaght / waer dooz de Compagnie / die teenegaer mager en crachtloos was / wederom in possture is gherocht / om haer partecipanten een rijcke upt-deelinghe te doen / en noch een goede somme te behouden / om haer vbanden het hooft te bieden / meerder Conquesten te doen / hadde alles wel gemenageert ghewozen / ende niet te veel uptghe-deelt gheweest.

Dese ghelukkighe successen / insonderheyt het veroveren van de Silverbloote / heeft nieuwe couragie ghemaect onder de Partecipanten / vele doen de Compagnie estimeren diese veracht / beminnen diese ghehaet hadden / den Coninch van Spaengien doen beven / in sulken verstel gebzacht / van sijn Fijnantien geheel verloopen / sijn Credijt ghebroken / sijn Desepnen ghesteut / hy machteloos ghemaect wierdt om het bysonders te attenteren. Mer contrarie sooft / dat de Partecipanten met middelen sijn voorszien gheweest / om met haer eyghen sweert van den Coninch van Spaengien hem het herte af te steken / dewyle hy niet alleen sijn gelt quyt was / maer daer dooz in sulcken byeefe is gebzacht / dat hy sijn Silverbloote twee a dyp Jaren heeft moeten in-houden / tot een ongheloobighe verstel van alle sijne Decepen offensch en defensch / en soo in sijn macht ghehrentcht / dat hy gheen macht ter zee noch te lande teghen desen Staet heeft connen upt-bzingen / om de selfe hier te Lande / in Oosten als oock in Westen te destrijden of af-bzeucke te doen / sae dese slach / heeft het eerste fundament van onse verhegghen Wyde gheleght.

Hier op is doe goet gevonden / nieuwe Decepen op Brasil te maken / het

het aen te leggen op het Rieis of de stad van Olinda / welck soo geluck-
lyck is ghesuccedeert dat wy die plaetse / en meenichte meer in coeyten
tijdt hebben ober-meestert / onder dese Staet ghebzaght / om van daer de
Bape wederom te krsghen / en alsoo gheheel meester van Bzasil te wo-
den / welck een rechte doot-steke booz den Coninck van Spaengien in die
quartieren soude gheweest zyn / alsoo men dan boozts na de Mvana soude
ghegaen hebben / om eens te pzoeben wat succes het daer ghesadht soude
hebben / apparent grooter als opt in Bzasil (waer wy booz vals-herlige
afghelept zyn gheweest / om aen de Goudt-kust niet te komen) tot een to-
tale rupne vanden Coninck van Spaengien / ende tot de hooghste verse-
kertheit van desen Staet.

Maer soo haest is dese plaetse niet geoccupeert geweest / of strax heb-
ben de inwendige vyanden van Spaengien / die al te diepe in onsen staet
zyn ingekropen / haer enbie opentlyck daer ober te kernen gegeven / ver-
weckende groote oneenicheit tusschen de Cameren ober den open en ge-
sloten Handel / upt-werkende in de 19. dat de Compagnie steets gein-
gagiert wier / met nieuwe / costelycke / onsekerre Decreynen van Oozloge /
(evenwel grootelyck tot verlichtinge vande Oozloge hier te Lande) daer
booz den tijdt / de middelen van de Hoofst-participanten geconsumeert / de
schoone occasien van conquesten / boozdeelen / pzoeften booz de Partici-
panten in Bzasil ober het hoofst ghesien / en de Compagnie allengs kens
machtelooos ghemaecht is / om eenige goede resolutien tot beneficiëren van
Bzasil / af-bzeucke van den vbandt / aengueerkinghe vande Negotie en
populatie by der handt te nemen.

Wanneer daer na wonderbaerlyck booz Godts handt de Compagnie
evenwel het hoofst op stach / in Bzasil een gheheel Coninckryck in handen
kreegh / de Negotie / Molens / begonden te gaen / het incomen te vermeer-
deren / een schoonen Ougst booz handen was / doen hebben de oude v-
anden meer als opt / hebighe disputten veroorzaeckt onder de Cameren /
Schijnhebberen / Participanten / d'een het willende sus de ander soo
hebben / en dese rupneuse disputten heeft men al met goede ooghen aenge-
sien / eer ghestoocht dan gheblust / in Bzasil de menschen van hongher la-
ten sterben / de Supkeren op de straten vergaen booz ghebzesh van sche-
pen / alles booz een quade regeringhe soo hier als daer.

Onder-en-tusschen is de Rebolte van Portugael tegen Spaengien ge-
comen / die vzebe versochten te maken met dese Staet / so hier als in Oost
en Westen (wel siende dat sy booz soo een bedrieghlyck middel onse vic-
tozen moesten stuypen / of alles quyt worden) welck oock getrouwen en ge-
publiceert is / waer booz groote hope was / dat alles inde vzebe wel soude
gaen / de Compagnie allengs kens meer en meer op de beenen comen / ge-
lyck oock onghetwyffelt soude gheschiet hebben / hadden wy met een ge-
troutwen vrient ghehandelt / ende niet alles op bedrogh ghelegghen.

Maer soo haest begon onse nieuwe Conquesten in de vzebe ons niet
toe te lachen / hope van pzoefte ende boozdeel te gheben / of dadelijck is de

Portugees upt hem selven / of van hier upt ons Landt opghemaecht om te Revolteren/ welck hy oock met goet succes (niet tegenstaende menichvuldighe waerschouwingen hier ober aen den Staet en Compagnie van de Regenten en particuliere aldaer ghedaen) heeft upt-geworcht: het geheele Landt vrychtloos gemaecht/ eenige plaetsen afgenomen/ en Brasil ons tot een Doetster-kint gemaecht/ daer aen wy ober groote oncosten moeten besteden sonder eenigh profijt/ en soo hebben wy nu eenighe jaren met desen last om onsen Hals ghegaen/ en moeten liden den swaert/ de bespottinge van de Portugiesen/nessens de over-groote schade/ die wy daer gheleden hebben/ met vzeese van het al ghyt te sullen worden. dit heeft gemaecht dat de Participanten hebben beginnen te dollereren ober de quade regeringhe / haer te addresseren met menichvuldige Remonstrantien aen de Staten vanden Lande/ om in't een en ander geholpen te werden/ verfoechende daer toe / continuatie van Octrop / vijf-en-twintich tonnen Gouts / twaelf Oorloogs-schepen / ses duysent Soldaten/ redys in de menagie/ repesalle teghens de rebellighe Portugiesen/ en wat dier midelen meer sijn: om welck te verkraygen veel tijts is geconsumeert/groote differenten gheresen / eenighe wepnighe hebbent alles verdwarsst/ opgehouden/ soo lange tot dat het saepsoen verlopen was / soo hier als in Brasil / doe heeft men ongewillichlyck teghen de bozst van Bittere en wraanghe lieden/ volck/ schepen en ghelt gheconsenteert.

Welcke in hare upt-reedinge soo langhe besich waren/ dat den Winter haer over-viel/ sy in een quaet Saepsoen sijn ghevaren/ het goede Saepsoen op haer aen-comste meest voorsz was/ en oogen-schynelyck genoeg ghesien wiert/ dat de vrienden van Portugael ende de vanden bande Compagnie/ het daer op aenleiden/ dat de Portugische vloote/ die vordich toegemaecht en meest van hier voorszien wiert/ daer mochte ghearriveert wesen / booz de onse ghelyck oock geschiet is: want niet eer dan de sekere tjdinghe hier te Lande was / dat de Portugische vloote vertrocken was/ heeft men de onse laten gaen/ waer upt genoeg voorsz wiert/ dat alle de macht die de goede Regenten/ met pver ende liefde tot het vaderlant ende de Compagnie hadden by een ghekreghen en afghesonden/ vrychtloos soude ghemaecht worden / vzesende dat dat Bittere volck 't welck hier te lande/ soo opentlyck en krachtich de Compagnie doosten tegen-gaen / vrienden ghenoech in de vloote en daer te Lande / looflyck misfichten sonder haer epgghen weten / souden hebben/ om alle vrychtbare deseynen teghen te gaen: het volck de vpyzes te doen consumeren / en epndelyck met schande t'hups comen.

Ghelyck het oock gebeurt is/ want wanneer de vloote/ na veel tegenspoet ghearriveert was/ het volck ghelandt en alle deseynen van te booren hadde behooren gheraemt gheweest te hebben/ soo heeft men meer als een maent laten doorgaen / sonder pets te attenteren / de vbandt soo veel tijdt ghegeven / onse Soldaten laten consumeren wat sy mede ghebrachte hadden/ alle de Officieren betaelt/ en niet de ghemeyne soldaten/ diert best van

van doen hebben / en alsoo miscontentement veroorzaecht : eyndelick als de vbandt volcomenlyck / op haer goede waren / van alles kennisse hadden / doe heeft men onse gheheele macht geingaseert / tegens de bozst van de melitie / confuselyck upt-ghebacht / en dicke by t Kerck / aen-gegeuen een Weltd-flagh / daer de vbandt dooz de Woschiasien en wegden die sy kenden / de hooghste abantagie op de onse hadden / om te retireren / of de onse te slaen / gelijck sy met een klepne macht gebaen hebben / tot de doorpste verbaefsheyt / oneere en schande / van onse Statie / ende glorie vande Portugysen.

Welcke slach aenghebanghen is teghen de Marimen van onsen staet / die wat abantagie sy op den vbandt gehabt hebben / sulckx noept hebben willen atteneren dan ghebzonghen / om het ghemeyn in gheen verhekel te stellen : en sulcx noch te doen soo verre duptens lants / met ongetwillige en onbetaelde soldaten / op soo grooten onsekerheyt van victorie / also den vbandt daer sterckst en op syn goede was : om een Wyde thoe oft dyp te comen te lande gaen spanseren / en dat met verhekelens ghenoech / alsoo sy haer althys in de Woschiasien conden verbergen / om van daer alle weghen onbepl te maken / ist niet wat groot : om soo veel schoon volck te gaen verquisten / en daer dooz de gheheele couragie by de onse upt te blusfchen / en by den vbandt t'ontsteken : ten besten ghenomen / alles op een onseker hope / van na de Caep te gaen / om die na de geimmagineerde victorie te belegeren en in te nemen / en de Anghesetene oft Portugysen daer dooz wederom tot rebolte te bzenghen.

Ma dese schandelicke neer-lage heeft men maenden laten dooz gaen sonder petx upt te richten / van clepne rupeneusse scharmutselinge / om t volc te consumeren / die allepkens dootgesmeten en van honger en ongemac sy vergaen : eyndelick heeft men eerst na Serenbeyn , daer na om de Baye eenighe inbasien laten doen / niet sonder succes met reputatie en couragement vande Soldaten / al hoe wel tot wepnich proffits / alsoo de vbandt telkens wel een maendt te bozen ghewaerschout was / om alles wech te bzinghen.

Wanneer men dit hadde behooren op te volgen / in plaetsen daer groote hoope van succes en boozbeelen waren te doen / op t versoeck vande Militaire / die haer machtych genouch oorbeelden / om het werck / met Godt / geluchelich upt te voeren. Soo heeft men daer op het Kerck doen comen : wederom geingaseert om een Weltd-flach te doen / tegens de af-radinghe vande erbarenstste Crghstieden en bozst vande Soldaten : welck wederom erger is gesuccedeert als te boozen / alsoo den vbandt nu meer als de eerste repse van alles versterckt / en met veel meer volck boozsien was / ja selfs met Ruyterpe t welck daer ongetwoen is / een tecken dat sy lange van te boozen sekerlyck gheweten hebben / waer men haer soude aantasten / en drouse ter contrarien dooz de eerste nederlaghe de vzeft / zijnde op de selfe plaetse / noch in t liff hadden / den wegh kenden om te loopen. Wie can hier upt anders besnypen of de belepder van sulcke twee mis-

slagghen zyn een deel onerbaren eyghensinnighe menschen/ die haer doof-
ten gheen raedt hebben willen volghen/ oft anders dat sy haer wetende of
onwetende laten leyden van vanden der Compagnie. En alsoo staen de
saken nu ergher als opt van te voozen/ desolaet/ ghereet om de gheheele
Compagnie te doen desolveren/ volgens de intentie en lange betrachten
van de inwendighe vrienden van Portugael/ en Victere vanden vande
Compagnie.

Wijn Heeren Regenten/ Vaders des Vaderlands/ wy Participanten
verschynen hier vooz u/ werpen ons in ulmen schoot/ met tranen in onse
ooghen/ met benaende herten/ gherupneert in onse middelen/ desperaet/
moedelooz/ ongheduldich/ niet wetende wat seggen of doen/ wy connen
de regeringhe niet beschuldighen datse vooz de Compagnie niet ghebaen
heeft/ se heeft maer te veel vuchteloos daer aen ghehanghen/ wy weten
dat het succes van saecken/ niet aen de menschen/ maer aen den hemel
hanght. Wy sien dat een hooghe hand teghen de Compagnie verheben
is/ diese te neer vucht/ wy bekenen dat wy alle het wel verdient heb-
ben/ dat de grouten in Brasyl de quade menagie hier en daer te lande
sulcx veelsins veroozsaecht heeft.

Maer mijn Heeren wy weten oock/ dat onse ruwigne upt veel oorzaken
is ontstaan/ die gebetert connen en ghebeterd moeten werden/ souden wy
geholpen zyn/ daer de goede Regenten/ onder Godts segghen/ veel in con-
nen doen/ en Arms en Eets halven schuldich zyn met alle macht/ ernst
en pver te doen. Soude het vervallen werck weder opghericht/ de Com-
pagnie staende ghehouden worden/ soo zyn dese dinghen nootdakegh.

Dat Godt van den hemel die wy sien op de Compagnie vertoozent te
zyn/ aenghesocht wozde/ dooz alghemeene vaste Bede-daghen/ om syn
gramschap vande Compagnie te wenden/ de middelen die aenghement
souden mogen werden te seggen; de ontrouwe meynedige Portugysen
te straffen/ het ghebedt van soo veel eerlijcke geintresseerde Ingesetene te
willen verhooren/ alles na de pzaetijcke van Godts volck die dit middel
als het souverejnste althits geoozdeelt hebben/ en de beste successen/ wan-
neer het oprechtelijck gheschiet is/ daer dooz gheschiet hebben/ ghelijck
oock in onse staet menichmael is bevonden gheweest; alhoewel sulcx op
het af-senden van het laetste secours/ is teghen ghegaen/ en maer by een
Provintie in't werck ghestelt/ die daer ober noch zyn berispt indien niet
bespot/ daerom wy billichlijck mogen ooздеelen/ dat God onse Besepnen
oock bespot en te niete heeft laten comen/ dit dient in ernst/ en oprechte-
lijck verbeterd/ willen wy in toecomende beter succes hebben.

Het is oock noodich/ dat de Regeringe vooz vast op neme/ sonder lan-
gher te twyffelen/ oft contrary haer te laten wijs maken maer sekerlijck
te gheloooven/ dat de revolte van Brasyl/ eerst is ghesmeet/ gheresolvert/
en gheexecuteert/ met kennisse/ goet binden/ onder de directie vanden
Coninck van Portugael/ die althits een handt daer in ghehad heeft/ en
noch heeft/ gelijck aen de Regenten upt syn eygen vzielen en Kant-schrijft
be-

betreuen is / en overbloedelijck blijft upt dien / dat sijn vicerop inde Bape / met sijn soldaten / als de rebolte maer ontstont / sonder consent ja teghen de wille vande hooghe staden / onder de lempden vande Compagnie sijn ingheballen / daer op de selve meer en meer is vergroot ; hebben Hoochstraet / liggende in de Cape St. Augustijn / met sijn Garnisoen omghehoort / en de Soldaten vande Bape daer in geleght / die noch in dienst en eedt van den Coninck waren en gebleven sijn ; hebben upt Portugal na de Bap volck / schepen / vuyers / gelt / amanitie gesonden / en van daer na de Rebellen : Ja Officiieren hoofden / om over haer te commanderen / die haer Instructie vanden Coninck ghehadt hebben / ghelijck upt verschepten geintercipieerde ghebleken is / en gaet daer in noch voort / niet alleen in Brasil / maer oock op de kust van Affrica / waer hy de Compagnie of liever de staet afgenomen heeft / Angola met ghewelt dooz een Conincklijcke Blote / ghelijck den Ambassadeur van Portugal die selver in't aenhoopen van de Regeringhe / genoemd heeft. Daer naer St. Thome met verraeft en om-coopen van de Hoofden / die ghelevert hebben dat hare niet en was.

Teghentwoordigh sijnse noch besich in Portugal om een Blote toe te maken / om eerst Gunea en dan het Rerif / dat sy te lande beleghtert houden / te water oock aen te tasten / en te incorpureren. Sijn dit al te male geen blijcken genoeg / voort de heele werelt / dat al de schade en verliesen / die de Compagnie geduerende de acht Jarighe Vrede geleden heeft / haer van niemant anders is aengedaen / dan vande Coninck van Portugal / tegen sijn eedt / acrooyt en vrede / die hy met de Staet gemaecht heeft. Ja dit niet een goede belooninghe voort de assistentie / die de Regeringhe met schepen / volck en gelt hem gedaen heeft / als hy van Spaengien gerevolteert was / en van hem overrompelt en uptgeroept soude geweest hebben (soo de Rebolte niet hebzieghelijck is) indien onse Staet / hem soo spoedelijck / niet te hulpe en ware gesomen : Ist oock niet een openbare bespottinge van de Regeringe / waerneer hy haer wil wiss maken / dat hy noch haer vrient is / sijn Vrede met haer wil houden / en onder-en-tusschen alle acten van Hostiliteyt pleecht / die eenige openbaren vrant can doen / afnemende de een plaetse voort de andere naer ; gheeft het niet te kennen de hooghste discouragie van de Staet / ja een betooveringe van de selfe / dat sy hem noch aensien als een vrient / sijn Ambassadeur onder haer laten / vrede met hem houden / hem geen af-breucke willen laten doen / in Portugal / namljck in Brasil / dan met groot teghen-spreken van eenighe / die de executeurs van de Represalien / de Crupssers / erger bespreken uptlipden / en obieuser soecken te maken / van de Coninck van Portugal / of de Rebellen selver / die verschoont en haer actien verbediecht worden / waerneer de andere sekerp gecondemneert worde / voort Capers / Dieven / Roovers werden uptgescholden / om dat sy de Portugijssen tegen gaen / die soo veel vants volck hebben vermoozt / soo veel duppenden de Ingesetene hebben ontnomen / en noch ontnemen. Cander wel yet vrechtbaerlijck tegen Portugal ghedaen worden / tot assistentie vande Compagnie / soo lange

lange de Staten haer laten binden aen't accoozt / dat de Portugghs lange ghebroken heeft / en gheenſins in achtginghe neemt.

Verhalnen is vooz al noodich / dat de Regeringhe vooz baſt opname / dat de Coninck van Portugael ſijn verbant van vrede trouwloosſchick ghebroken heeft / deſe Regeringhe beſpot / haer openbaren vbandt is / om met hem te handelen als met een vbandt ; of anders ſoo ſal de plaetſter beſpden de wonde gheleght worden / hy ons int herte aan-taſten / en wy naeulijck int vel / en als hy't hoercken te boven is / ons by de ooren comen trecken / om eyndelijck te ontwaken / te gelooven / en te gheboelen dat hy noyt ons vziendt maer altoos onſe vbandt is geweest / en ſlechts vrede gemaecht heeft om ons te bedzielen / en ſijn vzienden hier te lande / den ſchijn te gaven / om onder pretext van de vrede met hem ghemaeckt / alle hoſtiliteyt teghen hem te beletten. En daerom myn Heeren gheloofst dat ghy met u vbanden te doen hebt die u alle dage het een lit vooz het andere na af-ſnijden en eyndelijck ſoo ſy comen geheel rupneren ſullen. Ja meet en geloofet dat de Coninck van Spaengien met goede oogden aen ſiet / inwendelijck ſich ſeer verblijt / dat de Portugghſen u Ingeſetene / ſom bermalen / en dat u de handen gebondē ſchijnen / vooz het vreden verbant / om met geen rigeur het ſelve te connen tegen gaen / hopende ja niet twijfelende / of volghens den 3. Artickel vande Vrede-handelinghe / alle die conquēſten van den Portugghs / vooz hem ſullen zyn. En daerom myn Heeren verſekert u / dat de Coninck van Portugael niet alleen onſe maer oock wtte vbandt is / hout hem daer hy u vooz hout / en van zyn wy ten deele geholpen / want de contrarie opinie heeft tot noch toe en oock noch / alle onſe verſoeken / als oock de aſſistentien / die wy van u bekomen hebben / byzchteloos ghemaeckt.

En anderen is oock noodich tot ſubſiſtentie / en ſpoedighe aſſiſtentie van de Compagnie / dat de goede Regenten haer oogen openen / en leeren kennen wy de contermineurs / teghenſtanders / vbanden / partije van de Compagnie zyn / lange hier te lande geweest / en haer ſelven nu ſo naerkt ontdeckt hebben / dat elckſe met een natts vinger can aenwifſen / vooz dien ſy niet meer bedectelijck / maer openelijck de Compagnie teghen gaen. Want can men wel gelooven / dat ſulcke het wel met de ſelfs wyzen / ja moetmen niet het contrarie dincken datſe hare ruyme ſpreken / die altyden deliberen ſonder te effectueren ; gheduerighe twiſten onder de Cameren ſaepen / haer toerbeurten / aſſiſtentie / Schopen Wijbrs onderlaten / tot ontblootinge van Brazil en de kuyt van Africka : de reglementen geduerich veranderen ; de offitien / dienaren ſonder noot hier en in Brazil tot ondraghelijcke laſt vande Compagnie / bermenichtvuldigen : de naectheyt van de ſelve / vooz alle man vzienden en vbanden / open gekelt : betalingen geſchoyt / onmogelijcke dingen op de bane gedacht hebbē (van de combinatie der Compagnien / om de ſelf de tijdt te doen verlieſen / en vbanden te maken) de Oetropen belet / alle conſenten tegen gehoopen / alle voozſaghen geſteupt / den Portugghs ſabozebeider van de Compagnie geweest / en noch onbeſprekelijck blijven / wat ſolicitationen / beſendinghen aen haer

De

gebaen worde; hoe groot den noot is/ wat intrest het lant daer dooz comt te liden/nergens na en vjagen/maer geduerige Advocaten dooz de Portughs/ tegh de Compagnie blyven; Ja hem laten assisteren met schepen/ amonitie/ volck/ en alles/ wat hy van doen heeft/ al is haer ghenoech bekent dat het is om de Compagnie noch meer te ruyneten.

So lange als sulche niet als vanden bande Compagnie werden aenghesen/ ontdeckt en teghen gegaen/ dooz de goede Regenten/ om sulche af te sonderen/ te sleupten/ soo is niet de minste hope van upt-comste/ want dan sullen sy te stouten en te couragieuser worden/ om inde begorren contermijnre voort te gaen/ alle goede desepnen absolutelijck beletten/ of trepneren/ den Portughs mepteneren/ dooz spreken/ en de Compagnie tegen gaen/ vanden vremde helpen/ en de Ingheletene laten ruynieren/ gelijck al lange dooz beset gesege en utgeropen is/ maer sonder gehooz/ en daer dooz hebben die Vicerre menschen haer desynen tegen de Compagnie soo verbe uptgewoest/ dat Brasil ons vuchteloos gemaect is/ Angola/ St. Thome quyt/ en nu besich sijn om Ginea en het Recife oock te ontwelbigen/ en daer mede tseffens upt. Ist dan niet ist sulche teghen te gaen/ en dat de goede haer macht t'samen brynghen/ om sulche noch te weerstaen/ eer sy oock de Oost-Indische Compagnie/ ja het geheele lant ruynieren/ en wederom aen den Coninck van Spaengien brynghen/ daer vele vresen/ dat het op aengeleght is. Soo lange als dese dooznen in de voet blyven stehen/ soo lange can men niet voortgaen om de Compagnie spoedelijck en effectelijck te helpen/ dese moeten dan tegh gegaen of verbetert worden/ welck God wil gunnen/ want dan souden sy so veel goets als sy nu quaets/ connen doen dooz vader-lant/ en de Compagnie/ andersins sijn sulche wepnige/ machtiger dan veel Provintien/ Steden/ Regenten/ diet wel meynen/ soo ist omcomen; want hier op verlaet hem de Portughs/ roemende dat hy alle de deliberatien/ sollicitatien/ advyzen/ resolutien dooz een stadt/ sae dooz en Man in een stadt/ als hy die regeert/ can vuchteloos maken/ welcke wy niet en willen gelooben/ maer hopen dat de goede het Mom-aensicht sullen af-treken/ dewijle het geen ist langher te discimuleren/ maer onghetwoonijcke pzonnte remedien van noode sijn/ dooz sulcken extremen siecke.

Soude de Compagnie spoedelijck van't lant geholpen werden/ so dient wel bedacht; hoe nut en pzoofftelijck de Compagnie het Landt is/ om te sien dat dese soo met een hooge handt teghen gaen/ daer toe gheen reden en hebben; want de Compagnie is op-gheericht dooz een Octrope bande Staet/ die de selve gantsch nootsakelijck en dienstich heeft geoordeelt/ gelijck de selve het Landt groote voordeelen heeft toe-ghebracht/ seer in hare sozloge verlicht/ groote schatten de Coninck van Spaengien ontnomen/ en hier int lant gebrycht/ de reputatie/ leynghen het ontsack vande Staet gemelich vergroot; de Wyde verootsaect/ de Oost-Indische Compagnie rijck gemaect; de hanteringen grootelijck gebeneficeert/ het incomen gewelich vermeerderd/ het Landt met haer volck en schepen in nootd hy gestaen/ en wanneer die in vigeur en wesen blyst/ soo is die het beste middel

del om de Negotie in't lant te verwakkeren/die nu soo verbaalt/een markt van schepen in wesen te houden; u Boots-volck te imploeren/en aen dese Staet te verbinden; het beste garant tegen Spaengien in desen vyede/om de beursen vande Ingesetene te verbullen/om alle Impositien te connen dragen en betalen. Wat heeft de Coninck van Spaengien groot getmaect dan sijn West-Indien? wat heeft Portugal booz desen verricht/ als Brasil? Wat hebben wy/dan een gelijck effect/ daer van te verwachten? wanneer wy het in vyede connen besitten. Dit moet wel overbacht worden/ by sulcke die soo ongetwillich sijn om de Compagnie met middelen te seconderen/ dat het niet verloopen/maer als het gelt is/ dat een Lantsman te koste is om sijn acker te ploegē/te wijen/ te besapen/ daer hy de vruchten daer na van verwacht.

Wat alles enigen tijt hermaect/ vruchteloos geweest is/ ontstaet upt dien de costen ontstijck/te weynich sijn gedaen/niet wel geadministreert/ daer op order can gestelt worden/en dan sal het lant de vrucht met Gods seggen/niet missen. Wat is de Staet niet te koste geweest/ in subsidien/ assistentien van volck continuelijck/ om Wtheemsche Potentaten / ja Portugal selve te assisteren/ upt hope van eenige reflectie/verschertheit/van die geassisteerde/te ontfangen. Sult ghy dan verflautwen/ontwillich sijn/ om continuelijck te assisteren/u epgen Ingesetene/jae u epgen ingewant/ daer van het psoffijt geheel in u staet blijft / daer van ghy selve het belept in u handt hebt/ om het wel te dirigeren/ dat ware liberaelder/goederterender aen een vromde/ dan aen u epgen kinderen te sijn / welck wy de goede niet toe berouwen. Wenschout de onwederelijcke schatten die in de conqueste van Brasil en Afrjca steken/ertimeert die costelijcke Weerde naer haer weerde/ en ghy sult alles daer aen te koste hangen. Wat middelen sijn niet heugelijck gespendeert/om een Wups/Port of Stadt te becomen/alleen upt een insicht van wat grooters; dit is om een geheel Coninckrijck te behouden / welck sulcken sekeren reflectie tot wat meerder heeft; geen rechte verstandige Patriotten sullen hier in willen in gebreke blippen/maer sonder eenich uptstel / de Compagnie te hulpe comen / overweecht de groote noot daer de Compagnie tegenwoordich in is.

Het Kefis is te Lande belegerd/ weynich plaetsen zjinder noch oberich/ gebreke isser van alles / de Soldaten verdwijnen als nieu van hongher/ gebreke van kleeren / de schepen verrotten / de couragie is wech / de miscontentementen groepen / de vyde lupden verloopen/haer goederen/ meulens sijn gerupneert. Alles sooder geslegt wort/dooz quaet toeficht/of onkennisse vande Regenten / die haren tijt dooz ghebracht hebben met pdele grootfheyt en moghtigheden te bedincken / sonder vande oude Raden/of andere erbarene personen / raedt of kennisse te willen nemen / flumende alleen op haer epgen wijsheyt/die cleyn was/ altemael onervaren zjinde/ waer dooz sy van mogende gantsch onmogende sijn gewoorden/en slecht gelt/ amonitie en volck ellendich hebben geconsumeert/ van de Portugijzen laten vermoozden/en barbarisch ombzinghen. Soo dat upt desen allen overbloedich blyckt / dat de Compagnie is in de uptterste extremitet/

Geen

geen uytstel van secours can lijden / maer op't spoedichste moet geholpen werden/en beter getegeert en geredesseert als tot noch toe/ of dese groote conqueste is verlozen. Welck niet moet opgenomē werden / om spae in digh te steken/het desperaet te stellen/ de hant daer van af te trecken/dat de quaet willige hopen / en om sulcx te sien lange gearbeijt hebben ; maer dese noot moet de goede wacker make/om als rechte Waders siende haer hint/haer Ingesetene in dese benauthēpt/die spoedelijck te hulpe te comē. De saken staen so hopeloos niet/alles is licht te remedieren/ wanneer het stuck met eenighsejt en vigeur by de handt ghenomen wert.

Dooz eerst so moet sonder uytstel/provisie/alderlep noot/sakelijckheden/tot Fortificatiē/Equipagien/ onderhout van soldaten/ Bootsvolck afgesonden werden/om de conqueste/Gupnea het Recif/ en de appendenten van dien / te versekeren / op dat de woxtel mach overblijven die ghenoech schieten sal/ wanneer die maer wijselijck behandelt woxt. Daerom bidden en verseecken wy met allen ernst/datmen niet langher in deliberation wil blyven/maer tot executiē comē/om met den eersten alles in die quartieren te versekeren. Dit can met een clepne assistentie geschiedē/met min gelt als in een weke in onse legers placht gheconsumeert te worden/ van welcke lasten wy nu hier te lande by 3jn/ en daerom licht/ so cleenē somme/veerdelijck opgebeycht can worden/om ons leger in Brasil/ onse sojten en plaetsen daer de ooge van heel de weerelt op siet/te meynntineren/ die so veel goet en bloet gekost hebbē/ in't krijgen en meynntinerē ; en soude men nu sulcken pant/sonder noot/moetwillichelijck/tot contentement van enige quaetwillige/ tot den hooghsten blaem/ schande van de Regeringe / en schade rupne van soo veel Ingesetene / veronnachtamen ; wat bespottingen / clepnichejt / verachtinge soude de Regeringe daer dooz niet comen/ by alle Wtheemsche te lijden/ van so een Coninck van Portugael verreden te worden/wat bloecken souden die/ van de Ingesetene/ niet op hare hals halē. Willen de quaetwillige niet lettē op eere/proffij/schade/schande/conscientie/eedt/trouwē/en alles te buytē doen/laet de goede Regenten te meer haer eere en eedt gupen/die sullē dan gesegent/geacht/geeert/ bemint worden ; als de andere sullen verbloet/ veracht/ onteert/ ghehaet worden/ en eyndelijck het diere genoech moeten betalen.

En anderen/so moet dooznemelijck/den eersten dach dooz den laetstē/ de Coninck van Portugael/de oozloge aengeseght worden/niet langer met hem liggen sabberen/alle handelingē aflijden/sijn gesanten wech jagen/niet meer hoozen/tot dat hy alles/ dat hy ons soo troulooselijck/ tegen sijn verbont en eedt/ heeft afgenomen/gerestitueert sal hebbē ; dat by de staet lange dooz desen geresolueertijg/ maer dooz sijn groote vrienden die hy in t'lant heeft belet is/en hier blyvende heeft connen begaen/begistigen/om de Regeringe nu soo veel maenden/ by de oozen te houden/ hem te dulden/en onderentusschen sijn personagie te spelen:nemende het een dooz het andere naer/ons af : houdende de vrede met dese staet / so lange gaende/ geelijck uyt Portugael en Brasil geadviseert woxt / tot dat hy alle onse conquesten sal over-meeftert hebben / daer van de ministers van Portugael/

De Koninck verfekeren dat in coften gheschieden sal (en langhe gheschiede soude hebben / hadden de Krupfers sulck niet belet / die alle vanden vande Compagnie / geweldich in de wech zyn) so hy maer weet de ruptur met dese staet te trepneren ; secoursen en reprefalien te beletten / gelyck wy de preube / met alle schepen / daer van krygen. Ist noch tijt vooz u om aen het accoozt van Portugal te blyuen verhangen / willen noch na de stoes jaren wachten / wanneer het accoozt van Creves upt is / eer die tijt / sal't met de Compagnie oock upt zyn.

Wel mijn Heeren / waer is nu u oude couragie / vigeur / die ghy hebt getoont in alderlep gelegentheyt / om u byzpheyt / reputatie / te meyninieren / om geen affronten te liden / selver niet vanden ouden Heer de Koninck van Spaengien / als die onder pzetert van vrientschap / beschermheer / u socht te rupneren / u plaetsen te overwelbighen / u byzelligien te vernietigen / u Ingesetene te verarmen / hoe en hebt ghy doe niet / noch cleyn / veracht / onbezyent zynde / hem het hooft geboden / de oozloge aengeseght / en gelucklyck u selven wy geboghten. Wanneer als Denemercken / de negotie heeft willen btcommeren / de Tollen op de Sont vergrooten / het wel-daren / princypalijck maer van een stad / in perijckel stellen ; hoe rigereus hoe prompt sonder eenich optstel / heeft die stad van Amsterdam sonder te wachten na een paricheyt van consent ; schepen / volck aenghenomen / om alleen te redresseren / als de andere hadden blyven wepgheren / daer in sy het Landt oock grooten dienst gedaen hebben. Wanneer een vlote upt Spaengien is af getomē / daer van men niet en wist waer sy het gemint hadden / alleen byeenbde ongemack daer van te liden / hoe spoedich heeft men niet / een ober groote macht / tot verwonderinghe en verbaeftheyt vande gheheele weerdelt / upt-ghemaecht die de selve heeft verniet. Als Engelandt de naeuwe Zee ons heeft willen af-handich maken / Collē daer op doen geven / wat vigeur is daer tegen niet getoont / en de executie belet. Wie heeft opt dese staet te water ofte lande aen getast / die men niet met curagie het hooft heeft geboden. Wat ist dan te seggen / waer hapert het dat een nieuwen petiten Koninck / die wy selver upt den dyck met ons volck en schepen hebben ghetrocken / die in hem selven gheen macht heeft. Dat die ons so affronteert / de handen bindt / in't midden van ons blyft resideren / vooz byent erkent wozt / de In-gesetene verarmt rupneret / de negotie verderft / onse Fozen en sterckte af-neemt / niet bedachtelic maer opentlick / sich beroemt van haer Couragie teghen ons / en verlost onse discouragie tegen hem / in't aen-hoozen van de Regenten / en dat eben wel geen vigeur tegen hem getoont wozt / heeft de vrede ons alreede so fementien / cleyn / hertich / bloot ghemaecht / dat wy byeen vooz een schaduw / connen bedecte in-gevoztelde vanden / alreede soo veel upt-wetken / dat sy de Regeringe weten te blinchoecken / te abuseren / te doen vergeten haer oude maximen en pzaetjcken / tot haer grootste nadeel / schande en schade. Wat hope sullen dan / by gebolg van tijt / niet alle quaterwillige van dese staet hebben / om in andere ghelegentheden / gelycke succes / tot ruptie van't Landt / te vercrigen. Sal hier nede alle onse oude reputatie / ontzagh /

ontfack/ beffichensheyt / pber booz de typhent en het wel-baren / die wy
inde Ooyloge getoont en becomen hebben/inde vrede niet verlozen worde/
sal met pder een de couragie nemē om op ons te Wickerē/ onse macht nie
meer te pzeffen / die so machteloos gewozden sijn/ dat wy teghen sulcken
Konink onse In-gesetene niet comen maintenirē : of vermach corrup
tien/ upt-heersich gelt en gaben so veel/ om wepninge rijk te maken/ dat
oock de goede met goede oogen bloelick / de verarminge/ vernielinghe
van soo veel dupfenden In-gesetene / moeten aensien :

Laet de goede Steden en Probintien na het exempel van andere / haer
t samen bougen/ haer middelen in-houde/ ende imploeren om op 't spoer
dichste tegen de Konink van Portegael in Ooyloge te comen / en alle die
hem sullen willen assisteren/ al ware het met schepen upt dit Landt/ aen
tasten : welck geschieden moet/ so eenige noch langer in wepgeringe van
ruptuere blijven/ op dat niet alles in ruptuere en op hollē en come. Want
wat redelickheyt iustitie/ of schijn van billickheyt / is daer in dat om seer
wepnige die de Compagnie teghen loopen/ consenten wepgeren / die op
ghemaecht/ vergifticht/ ghecozampeert connen sijn/ so veel goet en bloet/
sal verdoynen werden en blijven : en dat soo veel hondert die 't wel mep
nen/ alle moeten stille sitten / en het schip in de gront sien seplen/ het hup
verhonden/om dat twee of dype het niet willen gebluft hebbē i wat Wep
den / Curck/ of Jode isser/ die als hy hem selben of de sijne boozt verderf
can pzeferberē : ja wat beest sal sijn jonghen niet boozstaen als het can.
Want of in veel dingen eenparicheyt van stemmē vereyst wort/ dat is niet
goet gebonde/ op dat een onberstandich/ herfloos/ sijf-sinnich quaet-wil
lich hooft/ die de meester in een Stadt maecht/ de macht soude hebben/om
alle goede resolution te steuten/ tot so notozen verderf/ van so veel In-g
setene. Ware dit achtervolght gepractiseert/ ons Land haddelange van
alle canten vernielt geweest. De grootste/ nutte/ verskerste / exploiten/
sijn in 't werck gheselt/ teghen de resolution van veel steden ja heele Pro
bintien : en die nu alles met eenparicheyt willen hebben / sijn d'eerste de
meeste geweest / die in andere gelegentheyt / de eenparicheyt veracht ja
rupeneus geacht hebben : en in dese gelegentheyt/ wanneer der noot meer
noot is geweest / om sulckx te doen/ roepen die het upt booz ruptuere van
de Wic / daer het inder daer niet van een ruptuere is van haer genegen
heyt tot den welstant van 't Waderlant. En daerom bidden wy alle goede
Regenten/ dat sy haer aen geen stroo laten binden / maer gelijk de vrede
met Spaengien is befloten/ met meerderheyt van stemmen/ dat sy so ooc
de ooyloge tegh Portugael met pluraliteyt wille de fluytē/ en upt-werkē.

Wilen eenige niet contribueren / laetse bekeur worden / daer sijn noch
goede Steden en Probintien genaech / verhopē wy die het doen sullen/
althis sijn wy verskerst / dat het aen de goede Ingesetene niet sal hape
ren / om een nieuwe Compagnie tegen Portugael op te riechten/ en hi n
baest sijn onrechtverdighe conquesten/ met God/sullen doen uptspouten/
tot herstellinghe van de gheleeden schade en schade / op dat al de weere
mach sien/ dat de Leenw haer tanden / noch klauten niet af-gheloopen
sijn / het papert daer maer aen/ dat goede Steden en Probintien / resol
beren

solberen om den Portughs de oorlogge aen te seggen/en dadelijck hem een
 deel oorlogh schepen op sijn cust vooz sijn havenē te sendē / om de blote die
 sp wederom toe rusten en in September gereet sal sijn/in te hōndē: dat wy
 versoeken en bidden met den grootstē ernst die wy connen. Laet immer
 een vloete die ghy cont skeupten/niet upt loopen/om u Inghesetene tenegaert
 te rupneren/ belet alle toevoer hier upt het Lant/ daer na toe; arresteert/
 doet ontladen de schepen die int Cessel liggen/om met alle behoeften vooz
 die blote daer na toe te gaen/ terghyt de Inghesetene niet dat sp vooz haer
 oogen soudē moeten sien/de basten/ s weerde/crupt en loot/ af senden om
 haer mede te hangen/ vermoozen/ verberben/ verarmen; laet niet oover
 geskeupt worden/ dat dickmael vooz visoeder soude beclaegt worden. En
 comt ons toch spoedichlijck te hulpe/ maect dat onse Remonstrantien/ons
 bedelen/ molestieren/beloopen van u Wypsen/persoonen/ons repen en rot
 sen/onse overgrootē onkosten/die wy moeten doen om de trage resolucien
 van de staet/die de Compagnie niet liden en can/mach ophoude/het ver
 dziet ons soo seer/ ja meer als u lieden. Wy connen noch mogen evenwel
 niet stille staen: het gekerm/ geklach/ van so veel gerupneerde In-gese
 tene/ soo de Compagnie verloozen gaet / dwijnght ons/ vooz harde aen
 dringinge u te over-redden. En daerom ghy Vaders des Vaderlands
 stopt u ooren niet/verhart u herte niet/laet sulckē grootē byesse van u son
 dament niet omverde halen/ofte daer sal meer volgen. Hoe sout ghy vooz
 Godt/ vooz u In-gesetene/vooz de posteriteyt connen verantwoorde/dat
 wat voozige Regenten hebben gewonnen/ dat ghy dat sout laten verloze
 gaen. Sullen alle de gerupneerde/die vooz u beloften in 't Octrope sijn in
 gelept/niet geduerich teghen u suchen. Sullen niet de In-ghesetene van
 Basili/ Nederlander/ Basilianen/ soo veel byemde Patien/ Coningen/
 Woosten/ die in verbont met ons getreden sijn/ die ghy hebt beloost te be
 scheremen/tegen haer vbanden/die sp hebben afgegaen/om u conquesten te
 verskeren/dan vallen in de handen van hare ongenadige vbanden & ver
 moort/verbzāt/geworcht en barbarisch omgebracht wordē/sal haer bloet
 niet tegē u uytroepē/sulle niet alle Patien int toecomende een schick van
 u erhgen/nopt haer by u boegen/wanneer ghy haer verlaet/daer gy mid
 delen en macht genoeg hebt/om haer te salverē/en vooz sulcken onheyl te
 bezuden; wat hapzen moeten niet te berge staen/om daer op te dāncken.
 En daerom mīn Heeren hebt gy opt een sake ter herten genomen / of be
 spoedicht doet het nu; de siechte is behement extraordinair ghy moet oock
 behemente ertaordinaire/spoedige remedie by de hant nemē; ordinairisse
 wegē moeten nu stille staen. Eendigende vergeeft ons onsen ernst; het is
 ons ernst/onse bymoedicheyt/onse vbandē sijn noch bymoediger/ons te
 gen te gaen; sp lachen/wy betreuren ons ongeluck; sp nemen toe/wy af.
 Wy binden blinden/ gebooz om ons te verberben/ wy missen. We noot maect ons on
 gedulch/ onmachtich ons selven/vrouwen kinderen te helpen/sanger schot en lot te betā
 len/die ons meest tegenloopen sijn rijk / weelich / boelen onse smerte niet : byzighen ons
 wy hupen in cameren kelders onse erffenissen te moeten vercoopen/ sal dat so connen gaen
 sullen niet pdele beursen pdele herffenen maken? Daerom mīn Heeren voozcomt alle on
 bepen met te doen dat u eede/trouwē / liefdetegen u Onderstaten bereyft/dan salt u en ons
 wel gaen. Waer toe God uwer aller herten wil bewercken. Soo sy het.

